

- ควรพักผ่อน หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ใช้แรงยกหรือดิ่งลงของที่มีน้ำหนักมาก เพราะอาจไปเพิ่มแรงดันในช่องท้อง
- นอนหนุนหมอนรองให้ศีรษะและหลังสูง เพื่อป้องกันการไหลย้อนของกรดในกระเพาะอาหารมาระคายเคืองบริเวณหลอดอาหาร
- รับประทานยาตามแพทย์สั่งและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด

สังเกตอาการผิดปกติ ได้แก่

อาเจียน หรือ ถ่ายเป็นเลือดสดหรือเลือดดำ มีไข้

ถ้าพบความผิดปกติดังกล่าว ให้มาโรงพยาบาลทันที

รู้เท่าทันเส้นเลือดขอด ชีวิตรอดและปลอดภัย

ถ้ามีปัญหา ข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำ

กรุณาติดต่อ

พยาบาลศูนย์ส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร

ตึก 84 ปี ชั้น 3 โทรศัพท์ 02-4199606-7

จัดทำโดย

นางสาวศิริณา พันธุ์โสภา พยาบาลวิชาชีพ

นางกุลชลี ทิมพา พยาบาลผู้ชำนาญการ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ วราวุธ ปรัชญกุล

นางสาวรังสิมา ชัยวัฒน์ พยาบาลผู้ชำนาญการพิเศษ

สนับสนุนการพิมพ์โดย

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตรวจสอบเนื้อหาครั้งสุดท้าย ปี พ.ศ. 2563

รหัสหน่วยงาน NS 03210016366

สงวนลิขสิทธิ์โดย พรบ.การพิมพ์ 2537

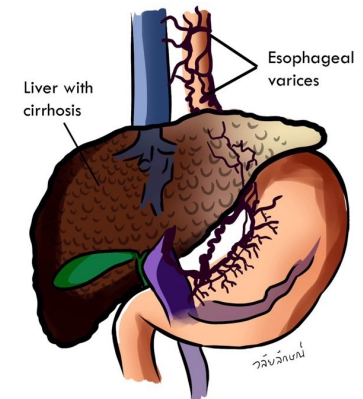

แผ่นพับ
สุขภาพ
ออนไลน์

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

คำแนะนำสำหรับ ผู้ป่วยหลังส่องกล้อง
กระเพาะอาหารเพื่อทำการรัด
เส้นเลือดดำโป่งพองที่หลอดอาหาร

หน่วยส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร
งานการพยาบาลผ่าตัด
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

SIPI NS1070163

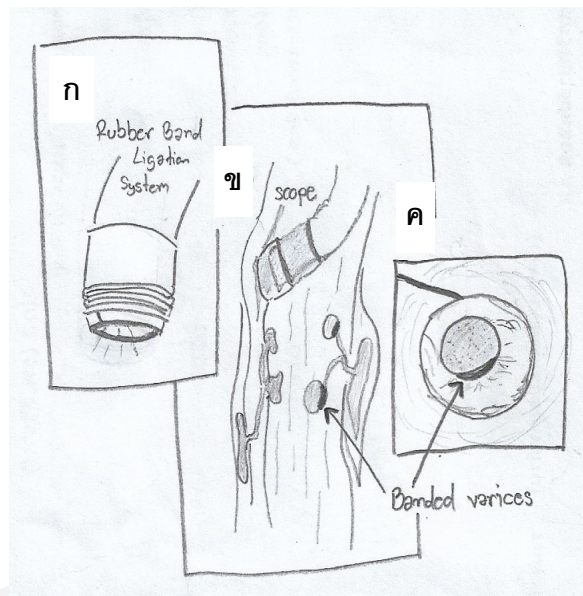

รู้เท่าทันเส้นเลือดขอด ชีวิตรอดและปลอดภัย

การส่องกล้องกระเพาะอาหาร เพื่อรัดเส้นเลือดดำโป่งพอง (เส้นเลือดขอด) ในผู้ป่วยโรคตับแข็ง ที่มาพบแพทย์ด้วยอาการอาเจียนเป็นเลือดสดจำนวนมาก และได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเส้นเลือดดำโป่งพองที่หลอดอาหารนั้น ถือเป็นภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ การส่องกล้องด้วยวิธีนี้เป็นวิธีการรักษาที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุด

ขั้นตอนการส่องกล้องกระเพาะอาหารเพื่อรัดเส้นเลือดดำโป่งพอง ผู้ป่วยจะได้รับการดมยาสลบและพ่นยาชาเฉพาะที่ บางกรณีอาจพิจารณาให้ยาระงับความรู้สึก จากนั้นแพทย์จะใส่กล้องที่ติดอุปกรณ์เข้าทางปาก ลงสู่หลอดอาหารแล้วรัดเส้นเลือดดำที่โป่งพอง ภายหลังจากทำการรักษา แพทย์จะอนุญาตให้กลับบ้านได้ โดยไม่ต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ถ้าไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน

ดังนั้น ผู้ป่วยจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และสามารถปฏิบัติตาม ภายหลังการตรวจรักษาได้อย่างถูกต้อง เพื่อลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ที่อาจตามมา รวมทั้งลดความเสี่ยงต่อการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล

ภาพ ก : ปลายนกที่สวมอุปกรณ์และยางสำหรับรัดเส้นเลือด
ภาพ ข : แสดงการรัดเส้นเลือดดำที่โป่งพองที่หลอดอาหาร
ภาพ ค : แสดงเส้นเลือดดำที่โป่งพองที่หลอดอาหารหลังถูกรัดยาง

ภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อย

- เจ็บหน้าอก แสบร้อนกลางอก
- กลืนลำบากหรือรู้สึกเจ็บขณะกลืน
- แผลในหลอดอาหาร
- ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด
- ภาวะหลอดอาหารตีบ

การปฏิบัติตนหลังการส่องกล้องรัดเส้นเลือดดำโป่งพองที่หลอดอาหาร

- กรณีได้รับการดมและพ่นยาชาเฉพาะที่ อาการชาจะหายไปภายใน 1 ชั่วโมง ให้เริ่มจิบน้ำ ถ้าไม่สำลักสามารถเริ่มเป็นอาหารอ่อนที่กลืนง่าย เคี้ยวให้ละเอียด เช่น โจ๊ก ข้าวต้ม ซุปข้น เป็นต้น และหลีกเลี่ยงของร้อนจัดในมื้อแรก
- ห้ามไอหรือขากเสมหะแรง เพราะอาจทำให้ยางที่รัดหลอดเลือดดำโป่งพองหลุดออก และเกิดภาวะเลือดออกตามมาได้
- ภายหลังจากหัตถการอาจมีอาการเจ็บหรือแสบร้อนกลางอก สามารถรับประทานยาแก้ปวด ประเภทพาราเซตามอลได้ และอาการส่วนใหญ่มักดีขึ้นภายใน 24-48 ชั่วโมง ถ้าอาการยังคงอยู่ สามารถกลับมาปรึกษาแพทย์ได้
- อาจมีอาการกลืนลำบากหรือเจ็บในระยะเวลาช่วง 7 วันแรก ดังนั้นจึงแนะนำให้ รับประทานอาหารเหลวหรืออาหารอ่อนย่อยง่าย และหลีกเลี่ยงรับประทานอาหารที่กระตุ้นให้มีการหลั่งกรด ได้แก่ เครื่องเทศต่างๆ เช่น พริก พริกไทย กานพลู เป็นต้น เครื่องดื่มจำพวก ชา กาแฟ ผัก ผลไม้ดิบ ทำให้เกิดก๊าซ แน่น ท้องอืด และ **งดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเด็ดขาด**